

Republica Moldova condamnată pentru rele tratamente în detenție față de o femeie bolnavă de cancer

Hotărârea în cauza Botnari v. Moldova

La 5 iunie 2018, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Botnari v. Republica Moldova (nr. 74441/14).

Reclamanta, Viorica Botnari, care a fost deținută în penitenciar în perioada 2011-2016, s-a plâns în fața Curții în temeiul Articolului 3 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocând că a fost deținută în condiții inumane, care au dus la agravarea problemelor sale de sănătate. În același timp, acesteia nu i-a fost acordată asistența medicală corespunzătoare, precum și un remediu efectiv întru realizarea drepturilor sale.

La data de 26 februarie 2003, reclamanta a fost diagnosticată cu *limfomă non-Hodgkin*, o varietate a cancerului de sânge. Această boală i-a afectat splina, măduva oaselor și nodurile limfatice. De asemenea, ea a fost diagnosticată cu hepatită cronică.

Potrivit reclamantei, pe durata detenției, tratamentul medical a fost întrerupt și administrația a refuzat să o transfere la spital. După transferarea la penitenciar, ea nu a fost asigurată cu asistență medicală corespunzătoare stării sale.

Pe durata detenției, starea sănătății s-a agravat, din motiv că nu a avut un specialist oncologic și chemioterapist

disponibil. În aprilie 2013, reclamanta a fost supusă unei sesiuni de chimioterapie în spital.

În baza a două extrase din fișele medicale ale reclamantei datate cu 26 iunie 2014 și 9 iulie 2015, semnate de șeful și adjunctul unității medicale din Penitenciarul nr. 13, reclamanta avea nevoie de tratament special în Institutul Oncologic și starea medicală era calificată ca de o seriozitate medie. Tratamentul oncologic necesar nu i-a fost acordat în volum suficient reclamantei.

Curtea a constatat violarea art. 3 și 13 din Convenție și prin urmare i-a acordat 10.000 Euro cu titlu de prejudiciu moral și 1.500 Euro cu titlu de costuri și cheltuieli.

Problema sistemică

În cauza Botnari, în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, autoritățile au declarat că între Departamentul Instituțiilor Penitenciare și Institutul Oncologic, anual era încheiat un contract pentru prestarea serviciilor medicale în valoare de doar 35.000 lei (la un număr mediu de 7500 de deținuți în sistemul penitenciar în perioada indicată).

Potrivit datelor statistice furnizate de Departamentului Instituțiilor Penitenciare (15/3865), până la 25 septembrie 2017, în sistemul penitenciar au decedat 27 de persoane (majoritatea din cauza bolilor, inclusiv oncologice).

Până în prezent, Republica Moldova a fost condamnată la Curtea Europeană în 14 cazuri în legătură cu neacordarea asistenței medicale adecvate în detenție (2005 – Șarban; 2006 – Boicenco, Holomiov; 2007 – Istratii și alții, Stepuleac; 2008 – Levința; 2009 – Paladi; 2010 – Brega, Oprea; 2011 – Lipencov, Pascari; 2015 – Veretco; 2016 – Savca; 2017 – Grecu).

Comitetul ONU împotriva torturii prin raportul său final din 21 decembrie 2017 a solicitat Guvernului Republicii Moldova

îmbunătățirea volumului și calității serviciilor medicale în instituțiile penitenciare și transferarea Penitenciarului nr. 16 în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Cu toate acestea, Ministerul Justiției a refuzat includerea în Planul Național de Acțiuni în Domeniul Drepturilor Omului pentru anii 2018 – 2022 a transferării instituțiilor medicale din subordinea DIP în cea a Ministerului Sănătății.

Potrivit Avocatului Vieru Vadim, "această decizie CtEDO reconfirmă calitatea proastă a asistenței medicale acordate deținuților în sistemul penitenciar. Refuzul deliberat al autorităților de a întreprinde o reformă sistemică a serviciilor medicale prestate în instituțiile de detenție, contrar recomandărilor organizațiilor internaționale, va duce la noi condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Proba actuală a dezastrului din sistemul medical penitenciar este decesul lui Andrei Brăguță și starea medicală foarte proastă a pacientului Serghei Cosovan, care se înrăutățește și există riscul survenirii eminente a decesului."

Pentru informații, contactați:

Axenia Chirilov, Ofițer de comunicare al Asociației Promo-LEX;

GSM: 060 16 83 14;

E-mail: axenia.chirilov@promolex.md